

GOSPINA KRUNICA

ZAGREB 1934

»GOSPINA KRUNICA«, glasnik štovatelja presv. Krunice, izlazi početkom svakoga mjeseca. — GODIŠNJA PRETPLATA: redovita Din 10, dobrovoljna Din 15, za inozemstvo Din 25. — UREDNIK: o. Stjepan Lebedina. — IZDAVAČ: dominikanska naklada »Istina«. ADRESA Uredništva i Uprave: »Gospina Krunica« Zagreb, Kažotičev trg 4. — NA UREDNIŠTVO se šalju članci, dopisi, izvještaji, pjesme, slike i sve, što se odnosi na kruničarske organizacije, a na UPRAVU se šalje pretplata i milodari. — Broj našeg čekovnog računa 36.817. — Telefon broj 64-14.

PROSINAC 1934 DECEMBAR											
Opći kalendar						Dominikanski kalendar					
S	1	Eligije, Natalija				1	Bl. Ivan iz Verčelija. Isp. (1283.)				
N	2	1. Adv., Bibijana dj. i m.				2	I. Nedjelja mj. ¹⁾				
P	3	Franjo Ksaverski				3					
U	4	Barbara djev. muč.				4					
S	5	Saava o., bl. N. Tavelić				5					
Č	6	Nikola biskup				6					
P	7	Ambrozije biskup				7					
S	8	Bezgr. Zač. Bl. Dj. Mar.				8	Bezgrešno Začeće bl. dj. Marije ²⁾				
N	9	2. Adv., Judita				9	II. Nedjelja mj. ³⁾				
P	10	Prijenos kuće u Loreto				10					
U	11	Damas papa				11					
S	12	Sinesije, Maksencije				12					
Č	13	Lucija, Otilija				13					
P	14	Spiridijon b.				14					
S	15	Kristina, Valerijan				15					
N	16	3. Adv., Adelhaida ud.,				16	III. Nedj. mj. ⁴⁾ Bl. Seb. Mađi. Isp. (1496.)				
P	17	Lazar b. m., Olimpijada				17					
U	18	Oč. por. Bl. Dj. M., Grac				18					
S	19	Nemezije, Fausta (Kv.) †				19					
Č	20	Amon. Liberat				20					
P	21	Toma apostol				21					
S	22	Zenon, Heremon				22	Pokrov. bl. dj. Marije nad dom. Redom.				
N	23	4. Adv., Viktorija dj. i m.				23	IV. Nedj. mj. Bl. Marg. Sav. Ud. (1464.)				
P	24	Badnjak, Adam i Eva †				24					
U	25	Božić (Rodenje Kristovo)				25	Božić ili Rodenje G. N. Isusa Krista ⁵⁾				
S	26	Drugi dan Božića, Stjepan				26					
Č	27	Ivan apostol evanđelist				27					
P	28	Nevina dječica				28					
S	29	Toma biskup i muč.				29					
N	30	N. po Božiću, David				30	Zadnja nedjelja mj. ⁶⁾				
P	31	Silvestar papa				31					

¹⁾ Dva potpuna oprosta za članove Bratovštine presv. Krunice: a) ako pohode crkvu Bratovštine; b) ako prisustvuju ophodu i pohode oltar Bratovštine.

²⁾ Potpun oprost za sve vjernike, ako pohode dominikansku crkvu.

³⁾ Potpun oprost za članove Bratovštine imena Isusova.

⁴⁾ Potpun oprost za članove Žive Krunice.

⁵⁾ Potpun oprost za članove Bratovštine presv. Krunice i za sve vjernike ako pohode dominikansku crkvu.

⁶⁾ Potpun oprost za sve vjernike, ako redovito mole u društvu s drugim triput sedmično po jedan dio presv. Krunice.

26210

GOSPINA KRUNICA

GOD. XVIII.

ZAGREB, PROSINAC 1934.

BROJ 12

Gospodin dolazi...

Kad je u zemaljskom raju dvoje prvih ljudi prekinulo vrhunaravnu vezu, koja ih je vezivala sa Stvoriteljem, i kad su oni tako pomrsili osnove Božje dobrote, koja ih je htjela dugotrajno sretnima i zadovoljnim u zemaljskom raju, a konačno vječno blaženima u raju nebeskom, crna je noć nemirna, straha, neizvjesnosti i očaja legla po svemu tome do tada »raju naslade«, kako to prvo boravište naših praroditelja naziva samo Sveto Pismo. I ta je noć mogla da potraje dugo i dugo, beskonačno... No Božje milosrđe, o kojem opet Sveto Pismo kaže da je »nad svim djelima njegovim«, nije moglo dopustiti toliku nesreću. Čovjek, kojega je Božja blagodarna ljubav stvorila, njega je milosrdna Božja ljubav htjela da podigne. Zato je odmah poslije pada, jadnom čovjeku obećan Otkupitelj, koji je imao da opet uspostavi narušeni red i da nanovo poveže prekinute veze čovjeka sa njegovim Stvoriteljem.

Međutim duge godine, stoljeća, tisućljeća očekivanja i nade prolažahu, a obećanoga još nije bilo... Božja je mudrost i dobrota time htjela da ljudi što bolje osjete bijedu svoga položaja, i da što dublje uvide, kako si sami ne mogu nikako pomoći. Jer, uza svu svoju bijedu, čovjek u dugoj svojoj predotkupiteljskoj povijesti, više puta, ako ne riječju, a ono djelom, kao da je htio zaniijekati potrebu otkupljenja. On je, ohol i zaslijepljen, misao na Otkupitelju znao i prezreti i pogaziti. Zato, tek onda, kad je čežnja za obećanim počela da postaje sve žarča i kad kao da su čitavi narodi na usta proroka vapili: »Rosite nebesa odozgo, i oblaci dažдите pravednoga« tek tada dolazak njegov bivao je sve bliži. No još je ipak mnogo vremena proteklo, dok nije Otkupitelj Preteča mogao jasno najaviti njegov dolazak riječima: »Pripravite put Gospodnji; izravajte staze Boga našega«, dok ga konačno nije svijetu očito pokazao s riječima: »Evo jaganjac Božji, evo koji diže grijehe svijeta«.

Ovo dugo očekivanje i pripremu svijeta na dolazak Otkupiteljev Crkva nam svake godine doživa u pамет u ovim adventskim danima. No ona hoće da to bude ne samo mila uspomena, nego da se mi time pripravimo na blagdan Kristova porođenja. Da se pripravimo eda onda uzmožne uspomena na njegov dolazak donijeti živih i djelotvornih plodova u našem kršćanskom duhovnom životu. Čitava je liturgija Crkve u ovoj periodu crkvene godine na to usremljena: »Evo dolazi Kralj, idimo mu u susret« — »Evo će Gospodin doći i svi sveti njegovi s njime« — »Podigni oči, Jeruzaleme, i vidi moć Kraljevu: evo Spasitelj dolazi da te riješi okova« — »Sione, nemoj se bojati, evo će Bog tvoj doći«.

Otvorimo dakle i mi na te svete pozive srca naša Kristu koji dolazi. U pobožnostima zornica, devetnica nek se očisti i omekša zemljište našeg srca da po njem blagi Kralj mirotvorac može da posije sjeme ljubavi, milosti, praštanja i unutarnje radosti.

S. L.

Slavlje euharistijskog Kralja u Buenos-Airesu

Kad je pretprošle godine bio održan međunarodni euharistijski kongres u Dublinu, glavnom gradu Irske, mislilo se je i govorilo, da je to vrhunac. Na sve prisutnike učinilo je neopisivi dojam sve, što se je tamo vidjelo i očitovalo. I vjera dobrog irskog naroda i izgledna pobožnost svega tog nedoglednog mnoštva, i učešće državnih vlasti, i zanos sakupljenih vjernika, i vanjski sjaj tog još nevidenog slavlja, sve je to dovodilo na misao, da će se teško više na kojem euharistijskom kongresu vidjeti nešto slična. Međutim, ljudi su se u tom mišljenju prevarili. A i dobro je, da su se prevarili, jer je to očit dokaz, kako uza sve raznovrsne poteškoće, krize i nevolje, ljubav prema euharistijskom Isusu nema ništa, što bi je na putu prema vanjskom očitovanju te ljubavi moglo spriječiti. Ovo, što se je očitovalo na ovogodišnjem međunarodnom euharistijskom kongresu u Buenos-Airesu, premašilo je sva očekivanja i najvećih optimista. Taj kongres, koji je održan od 10. do 15. listopada ove godine svakomu je jasno rekao, da je jedan cio narod sa svojim prvim predstavnicima vjeran Kristu i njegovom evanđelju, i da je tu vjeru spreman u svakom času i prema svakome i djelom pokazati.

Svečani doček papinskog zamjenika, kardinala Pacelija, bio je krasan uvod u kongresne svečanosti. Dočeku je prisustvovala nepregledna masa vjernika sa samim predsjednikom republike generalom Justom na čelu. Značajne su riječi, koje je u tom času upravo papinom legatu načelnik glavnog grada Buenos-Airesa. U toj naime dobrodošlici on je rekao doslovno ovo:

»Zastupnik Svetog Oca dolazi u ovaj čas kao Isus pred jeruzalemska vrata. Buenos-Aires će znati cijeniti ovaj dolazak kao dragocjeni Božji dar i slušat će riječi anđela mira sa porukom na-

mjesnika samoga Krista, Kralja svijeta, koji navješćuje mir i donaša ga. Ovaj se mir oslanja na redu, na harmoniji duša i na nesebičnoj ljubavi. Ovaki zakladi dolaze od Boga i usrećuju narod nad kojim vlada Bog. Takav mir, koji nadilazi sve zemaljske radosti, nalazi se samo u svetohraništu.

Na ovo je papin legat odgovorio duljim govorom, u kojem je među ostalim rekao i ovo: »Ovi dani čine mi se dani mira, kakav nam naviješta evanđelje; dani su ovo apostolskog djelovanja i duhovnog življenja. Mi naviještamo i donasamo mir, koga svijet ne može dati. Mi upaljujemo apostolske duše, koje kroz ove dane, iako u krhkim posudama, nose oganj u srcu. To je onaj oganj, što ga je sam Isus Krist donio i užgao na svijetu... Jedna misao, jedina želja neka nas sve ispuni, da bi se program i svrha međunarodnog euharistijskog kongresa što bolje obistinila, te da bi se kao ognjenim slovima zažarila prema nebu istina: Pobjeda Isusa Krista, Kralja mira, po cijelom svijetu!«

Prvi dan kongresa (10. X.) u 7 sati počele su se prave rijeke ljudstva slijevati prema gradskom parku »Palermo«, gdje je imao da se svečano otvori kongres. Zvučnici postavljeni na mnogim mjestima najavili su najprije dolazak predsjednika republike, a malo zatim papinog legata. Tada je zbor od 500 pjevača zapjevao: »Ecce sacerdos magnus« (»Evo svećenika velikog«), a onda je kardinal-legat odslužio svetu Misu, poslije koje je bila pročitana latinski i španjolski bula, kojom Sveti Otac Pio XI. imenuje svojim legatom kardinala Pacellija. Računa se da je ovom prilikom u parku bilo prisutno do 650.000 ljudi.

Jutro drugog dana bilo je posvećeno djeci, a poslije podne je bilo javno zborovanje. Djece u bijelim opravam sakupilo se je do 60.000, te je to uistinu bio nadasve lijep i ganutljiv prizor. Djevojčice su bile u sjevernom i južnom dijelu križa, što ga tvori park »Palermo«, a dječaci u istočnom i zapadnom. Na četiri strane toga živog križa čitala su četiri kardinala svete Mise, a 250 svećenika je dijelilo sv. Pričest. Prizor doista, koji se rijetko vida! Poslije-podnevnog javnog zborovanja prisustvovalo je četvrt milijuna ljudi od 20 raznih naroda sa 2500 zastava. Svi su se govori kretali u glavnom oko toga, da dokažu, kako je Krist kralj u Euharistiji i po Euharistiji. Te noći bila je također polnoćka samo za muškarce na velikom trgu pred katedralom. Mase muževa pristupile su na toj polnoćki k sv. Pričesti.

Treći dan kongresa jutrom bio je određen za privatne pobožnosti pojedinih naroda, a poslije podne je opet bilo javno zborovanje, na kojem su poslije govora održane molitve za mir, napose da prestane prolijevanje krvi između država Bolivije i Paragvaja.

Na daleko je poznato argentinsko narodno svetište Gospe Lujanske, i četvrti je dan proslave pao upravo na taj blagdan. Uz to je taj dan bio određen da vojnici skupa sa časnicima mogu skupno obaviti svoje pobožnosti. Bio je tu također opet predsjednik republike, i krasan je prizor bio, kad je on kleknuo pred papinog legata da iz njegove ruke primi sv. Pričest. Iza mise bilo je svečano kru-

njenje Gospe Lujanske, koja je također posebna zaštitnica argentinske vojske.

Proslava je došla do svog najvišeg stepena posljednji dan, 17. X. Bila je nedjelja, pak je i to omogućilo da malo tko izostane iz ovog znamenitog slavlja. Ranim jutrom počeli su vjernici stizati u crkve, da prime sv. Pričest. Nju su nosili i bolesnicima po privatnim kućama, dok su sv. Mise bile služene u svim bolnicama, tamnicama, zavodima, da se svakomu omogući prisustvovanje sv. Misi i primanje sv. Pričesti. I to ne samo u glavnom gradu Buenos-Airesu, nego je tako bilo po cijeloj Argentini. Uz to su se raznim prevoznim sredstvima počele slijevati mase iz cijele države da budu taj zadnji dan u prijestolnici. Već do 8 sati stiglo je 160 posebnih vlakova sa 300.000 ljudi, a na jednom mjestu pred parkom bilo je 110.000 automobila. Tako se je u parku skupilo preko 1.300.000 učesnika. U 10 sati došao je papin legat praćen od 120 crkvenih prelata, 80 biskupa, 10 nadbiskupa i 4 kardinala te od nedoglednog broja svećenika. Preko mise je kardinal-legat održao na španjolskom jeziku krasan govor, u kojem je govorio o Kristovu kraljevstvu. Iza mise zvučnici najavljuju jedno iznenađenje: svojoj vjernoj djeci sakupljenoj od svih naroda sa kugle zemaljske govorit će sam Kristov Namjesnik, Pio XI. Zavlada grobna tišina i odjednom se čuje papin glas iz Rima, koji je ovo rekao: »Krist Euharistijski kralj pobjeđuje. Krist Euharistijski Kralj kraljuje. Krist Euharistijski kralj vlada. Ove riječi smo mislili sa radošću i veseljem, o predragi sinovi u Kristu, za vrijeme dok smo preko radija slijedili vaš rad skoro kao lično prisutni svakog dana i skoro svakog sata. I sada kad se svečano i sretno završava vaš slavni kongres u Buenos-Airesu, uzneseni rado nadodajemo: Euharistijski Krist triumfira! Neka bi Gospodin dao, da bi se pobjedi, kraljevstvu i vladavini, koje pripadaju našem blagom i ljubljenom Kralju i mirmom triumfu u plemenitim zemljama Argentine konačno pridružili svi krajevi Zemlje, kao i svi umovi i sve volje. Da bi na taj način ovaj naš bijedni svijet, koji vidimo ojađen prolijevanjem bratske, pa i kraljevske krvi, konačno uistinu mogao naći stalan mir bez tolikih zala, u kojem bi jedino rastao i širio se mir Kristov u kraljevstvu Kristovu. Sa ovim željama i molitvama, koje dižemo smjerno k Bogu, mi kao zamjenik Krista, pružamo prema vama svima i prema svakom pojedincu našu očinsku ruku i sa velikom ljubavi podijeljujemo vam sa ovim riječima apostolski blagoslov: Po zagovoru bl. Djevice od Lujana, naročite zaštitnice republike Argentine, bl. Mihajla Arhandela, bl. Ivana Krstitelja, bl. apostola Petra i Pavla, bl. mučenika Gonzalesa, Alfonsa Rodriguesa i Ivana Castillo, kao i drugih Svetih, neka blagoslov Boga svemogućega Oca, Sina i Duga Svetoga side na vas sada i uvijek!« Na ove riječi nastalo je zanosno klicanje, koje je i sam Sveti Otac putem radija slušao u Vatikanu, i bio oduševljen tim izražajem sinovske odanosti i vjernosti.

Poslije podne toga zadnjeg dana obavljene su završne svečanosti, a napose velika procesija sa Presvetim. Najprije je išla omladina, koja je svojim zgodbnim skupinama na svakoga učinila lijep

dojam. Zatim je slijedio ostali narod u širokim i gustim redovima. Dapače su i biskupi išli osam po redu. Procesija je išla četiri sata, a računalo se da je što u njoj što u špaliru bilo 2 milijuna ljudi. Presveti je Sakrament nošen u trijumfalnim kolima sa velikom pokaznicom, u kojoj je bila manja i pred kojom je klečao kardinal-legat. U procesiji je bilo do 400 biskupa, diplomatski kor te predsjednik republike sa čitavom vladom. Napose je bio svečan čas, kad su hodočasnici iz Bolivije i Paragvaja molili zajedničku molitvu, da Isus udijeli mir njihovim domovinama. Iza toga, u općoj pozornosti pristupa k oltaru predsjednik republike te glasno čita u ime cijelog argentinskog naroda posvetu Kristu Kralju, koju je sav narod za njim ponavljao. Iza posvete kardinal-legat, silno razdragan uspjehom kongresa, održao je improvizirani govor, u kojem je veličao vjeru sakupljenog naroda. Konačno je ispjevana narodna himna, a onda je mnoštvo priredilo papinom legatu oduševljene manifestacije.

Tako je završen ovaj kongres, koji je svojim učešćem i slavljem nadvisio sve dosadašnje euharistijske kongrese. Slijedeći će se kongres održati na otocima Filipinima godine 1936.

Kod betlehemske štale

One je noći bilo jako studeno, i zato je sva bliža okolica Betlehemska bila pusta. I u gradu je sve više zamirala silna buka, a svijetlo je sve više nestajalo. Moglo se je samo zapaziti, kako teškom mukom koracaju dvije osobe puteljkom, koji je zaokretao s glavne ceste i vodio prama onoj pastirskoj štali tamo podalje. Bio je to Josip iz Nazareta, muž u zrelih već godinama života, a nešto je malo zaostajala iza njega mlada i krasna djevojka, Marija, njegova zaručnica. Pognute glave i zgureni išli su polako: vidjelo se, da im je duša puna boli. Šuteći dođu napokon pred štalu.

— Bit će ovo — reče Josip drhtavim glasom, pošto pogleda ispred sebe. I Marija sada podigne glavu, ali je brzo spusti, da ne bi Josip opazio suzu u njezinom oku. Josipu to nije moglo izbjeci; ta ga suza ubode u srce poput noža. Nije pravo znao što bi uradio, već kao bez svijesti digne sa sebe ono gornje haljine, kojom je bio pokrit, potraži zgodno mjesto u zatišju te pozove Mariju. Ona mu se približi, a on joj pokaže, gdje može sjesti; pruži joj svoju haljinu, pak se počne naglo udaljavati.

— Josipe, kamo ćeš, Josipe? — zapita ganutljivim glasom Marija.

— Samo budi mirna, Marijo! Čekaj ti tu, a ja idem opet, ne će li se ipak smilovati tkogod — pa žurno pođe puteljkom na cestu, te u grad...

Marija je htjela još nešto reći, da ga odvrati, ali se je on brzo udaljavao, a njoj opet jecaj zauguši svaku riječ. Samo je mogla da nejasno vidi, kako se netko naglo udaljuje, a kada i toga nestane, zaklopi oči te počne misliti na ono, što je sve ove noći doživjela:

... Toliko sati lutaju obojica po gradu, ne bi li naišli na koje plemenito srce, ali uzalud. Kako su se puni tuge udaljivali s pragova

onih kuća! . . . U onu ulicu nijesu niti ulazili: možda je Josip štogod zloglasno čuo o njoj. A onda opet ona kuća, kojoj su se samo približili, da se odmah udalje, jer se čula u njoj samo buka i razuzdana pjesma. Onamo su ih odbili, jer da je domaćin zaokupljen nekim poslovima. Na drugom se opet pragu pokazala sjajno odjevena dama. Videći ona o čemu se radi, izviče se na skitnice, što su ih došli smetati baš sada, kada se sprema i uređuje, da večeras otkoči što više njezina pojava među odličnim strancima. O Bože, kako su ih oni opet u bliznjoj kući odbili! Što taj prosjak smeta; što nas dolazi uznemirivati; zatvorite mu vrata! . . . A onda oni siromasi! Da ne mogu

Spavaj, spavaj, Djetiću . . .

strance primiti, jer su odveć siromašni, pak ih je stid pokazati svoje siromaštvo pred strancima. — Pa onda one druge! Jao nama — zavapi potihom Marija, kada joj dođu na pamet nekoje druge kuće, od kojih su ih odbijali pogrdama. — Jao, nema za nas ništa, nema nikoga. Nema ništa do ove neuredne i mračne štale. A još možda . . . ako se možda noćas ispuni sve ono! . . . Pa gdje je ono sada on opet otišao? Možda ga opet onako grde kao prije, kada smo bili obojica . . . —

I Marija je neopazice zapala kao u neki očaj te se osjećala posve zapuštenom. Nije niti zamijetila, da joj niz lice klišu tople suze i da joj se lice zažarilo uslijed ovih misli. Ali se odjednom prene, jer joj se pričinilo, da čuje opet one zvonke i blage riječi, koje je otprilike devet mjeseci čula u svojoj nazaretskoj sobici: »Ne boj se Marijo!« Kao

iza sna okrene se oko sebe; savim drugim okom pogleda na štalu i mraznu okolinu, pak se digne. Samo da je Josip ovdje, ona bi se bez bojazni zaklonila u ovu štalu.

— Ali šta će mi Josip, — reče odvažno sama sebi — kad je uz mene moj Gospodin? Nije li sve ovako On uredio, i nije li ovo upravo Njegova sveta volja? Neka se dakle vrši! — i pođe prama ulazu štale.

Eto usto Josipa. Dolazio je polako sve jednako tužan, ali videći, da Marija ide prama ulazu, razveseli se i požuri. Ona ga ugleda i sva će mu blažena:

— Josipe, zašto smo ovako tužni? Ne vidiš li, da ovako Gospodin hoće? Primimo ono, što nam On pruža. Zaklonimo se u ovu štalu.

Josip se na te riječi razvedri posve. — Oh, Marijo, dobro govoriš. Neka bude kako On to hoće!

I puni nekog svetog zanosa uđu u onu prostu štalu, da je učine sjajnijom od svih kraljevskih palača i veličanstvenijom od svih zemaljskih hramova!

*

Na koji način mi primamo Mariju i Josipa, koji nam hoće da dadu Isusa? . . .

Jesmo li mi podložni u svim našim križevima volji Božjoj kao Marija i Josip? . . .

Križevi nijesu vječni, nego je vječno samo blaženstvo, kojeg će nam pružiti Marija i Josip, kada nam dadu Isusa zato, što slijedimo njihove stope!

Fr. L.

Krunica moje majke

Polagano, s poštovanjem klišu se preko mojih ruku jednostavni biseri, krunica moje pokojne majke. Živo mi još odzvanja u pameti njena zadnja želja, zadnje njene riječi kojima mi je uručila ovu krunicu: »Predajem ti mog najboljeg prijatelja, moju najbolju tješiteljicu života, ne ostavi je nikada i nećeš se kajati«. Bilo je to sve što je još mogla izgovoriti i njena dobra duša vinula se put svemira, ostavljajući zauvijek zemaljski život.

Svima nama bila je dobra uvijek vesela i zadovoljna jednako kod rada, kao i navečer kada je u zapečku svojim dragim rukama pribirala sitna zrnca krunice, dok smo mi ostali sjedjeli oko okruglog stola i razgovarali. Kasnije kada ju shrvala teška bolest postala je tiha i mučaljiva. Više nijesmo vidjeli njeno zadovoljno nasmijano lice, već bolni pogled, koji je tako često počivao na nama. No ni tada nije prestala prebirati sitna zrnca, dapače još češće nego prije. Često, vrlo često sam je našla s krunicom u ruci, koja je bila njezin vjerni prijatelj, kako je sama kazala, njena utjeha u tihim i žalosnim satima i nije mi umakao miran i sjajni pogled njenih očiju u takovom trenutku.

I onda dođe dan, dan kad mi je s gore navedenim riječima predala svoje blago, svoju utjehu, i njena se duša preselila u zavičaj sviju nas, u domovinu vječnosti. Naokolo vladala je grobna tišina, samo je van u vrtu pjevao kos. Dugo sam stajala kod odra moje drage majke s darom, koji mi je poklonila. Plakala sam dugo, dugo, ali njene drage oči ostale su i dalje zatvorene. Blažen mir lebdio je na njenom umornom čelu, svetost je resila njene umorne žuljave ruke. Prošao je dan pokopa, a od onda mnogo mjeseci i godina, ali uspomena na nju još je svježija, sjećanje se ponavlja danomice kada nakon dnevnog rada molim njenu kronicu. Sjetim se tada uvijek njenih zadnjih riječi, njene posljednje želje. A vjerujte mi, da sam postala sasvim drugačija otkako redovito molim kronicu. Imala je moja draga majka pravo, kada ju je nazvala najboljim prijateljima i životnom tješiteljicom. Zaista i meni je postala najbolji prijatelj života, koji je dosta gorak, ali ipak ja sam zadovoljna, vesela, a znam sada pouzdano, da to imadem zahvaliti samo dragoj pokojnici, koja mi je ostavila utjehu i sreću u svome poklonu. Molite često kronicu, pa ćete i vi biti sretni i zadovoljni i u čestim nevoljama utješeni. A.M.

Dvije molitve sv. Dominiku

Po ovim dvjema molitvama u pobožnosti prema sv. Dominiku na neki se je način sastalo čitavih sedam stoljeća. Jer, dok je jedna nastala upravo nekako u vrijeme Svečeve kanonizacije, druga je nastala skoro u naše dane, te je tako u njima u nekom pogledu sintetizirana povijest sedamstoljetne pobožnosti prema svetom Ocu. Ove molitve imaju i to naročito značenje, što su obje sastavljene od dvaju dominikanskih generala, dotično od onih, koji su bili Dominikovi nasljednici u vrhovnoj upravi Reda. A te molitve imaju i tu naročitu draž, što u njima doslovno sveci govore o svecu. Jer dok je blaženi Jordan, neposredni nasljednik sv. Dominika, već ranije uzdignut na čast Božjeg blaženika, danas se živo radi na tome da se započne proces beatifikacije blaže uspomene o. Hijacinta Cormiera, 76. nasljednika sv. Dominika, koji je upravljao dominikanskim Redom od god. 1904. do 1916. Iz jedne i druge molitve tako osjetljivo diše i struji toplina dviju svetačkih duša, koje su ujedno u njih unijele svu odanost sinovskih srdaca prema svome Ocu. To se naime tako vidno ističe u onom spontanom izricanju i najintimnijih čuvstava i želja, koje oni tako iskreno iznose, te su uvjereni, da ih kazuju onomu, koji će ih, kao nitko, i razumjeti i uslišati. Evo dakle tih molitava:

MOLITVA SV. DOMINIKU

(sastavljena od bl. Jordana, 2. Generala Reda).

Presveti Božji svećeniče, čestiti ispovijedače, izvrsni propovijedače, preblazeni Oče, sv. Dominiče, od Gospodina odabrani i nad svima u svoje doba nevini, mili i ugodni Bogu! Tako si bio življenjem, učenošću i čudesima proslavljen, da se ponosimo, što te pred Bogom imamo svojim milim odvjetnikom, tebe, koga među ostalim Božjim

svecima i odabranicima osobitom bogoljubnošću štujem, iz dubine srca zavičjem iz ove doline nevolja. Pomozi, molim te, grešnoj mojoj duši, koja je, bez kreposti i milosti, opterećena mnoštvom mana i grijeha. Pomozi nevoljnoj i ubogoj mojoj duši, ti, blagoslovljena i blažena dušo Božjega ugodnika, koju je Božja milost tako svakim blagoslovom obdarila, da je ne samo tebe u blaženi pokoj, u mirno počivanje, u nebesku slavu uznijela, nego i neizbrojne druge tvojim pohvalnim življenjem pritegla, blagim opominjanjem potakla, ljupkom učenošću poučila i gorljivim propovijedanjem privela k istomu blaženstvu. Pomozi dakle, bl. Dominiče, i prigni smiljeno svoje uho na glas moje prošnje!

Moja se duša, siromašna i uboga, utječući se tebi, u poniznosti srca pred tobom prostire; slaba, nastoji da ti se prikaže; nemoćna, hoće, koliko može, da te moli, proseći te, da se udostojiš po svojim mogućim zaslugama i milosrdnim molitvama oživjeti je, ozdraviti je i svojim blagoslovom obilno nadariti. Znam veoma dobro i stalan sam, da možeš, pa se ufam u veliku tvoju ljubav, da hoćeš; ufam se u pre-

Sv. Dominik šalje učenike po svijetu

veliko milosrđe, da ćeš postignuti od njega sve, što budeš htio. Ufam se također i radi tijesnoga prijateljstva, koje te veže s tvojim nadasve ljubljenim Isusom Kristom, da ti ne će ništa zanijekati; dapače, da ćeš kod njega — premda je tvoj Gospodin, ali i prijatelj — postignuti, što god budeš htio. Što da toliko ljubljen zaniječe svomu miljeniku? Što ne će udijeliti onomu, koji je ostavio sve i nije oklijevao, da sebe i sve svoje pokloni njemu? Da, tako te hvalimo i častimo.

Ti si već u mladosti poklonio milom Zaručniku djevičâ svoje djevičanstvo. Ti si, posvećen na sv. krštenju, urešen Duhom Svetim, zavjetovao svoju dušu Kralju kraljeva. Ti si, uvježban u redovničkom življenju, začeo u svom srcu velike namisli. Ti si uvijek, usavršujući se u krepostima, napredovao iz dobra na bolje. Ti si svoje tijelo Bogu prikazao kao žrtvu živu, svetu i ugodnu. Ti si se sav Bogu posvetio, poučen Božjim uputama. Ti si, zaputivši se putem savršenstva i odrekavši se svega te ubog nasljedujući Krista, odabrao, da se obogatiš, ne za ovaj svijet, nego za nebo. Zanijekavši odlučno sama sebe i hlabreno noseći svoj križ, nastojao si slijediti stope jedinoga našega vođe-Otkupitelja. Ražgan Božjom revnošću i nebeskim žarom, u silnom zanosu duše, zavjetom si siromaštva prionuo uz redovničko i apostolsko savršenstvo, i u tu svrhu, preodređen po Božjoj providnosti, ute-

meljio Red Braće Propovijedatalaca. Svojim si zaslugama i primjerima prosvijetlio svetu Crkvu po okolišu zemaljskomu. Oslobodiš se spona tijela, uznesen u nebeske dvore, uzašao si na nebo, gdje si, zaogrnut odjećom slave, našim odvjetnikom pred Bogom.

Tebe dakle molim, koji si tolikom revnošću želio spasenje čovječanstva, pomози mene i sve moje drage, cijelo svećenstvo, puk i pobožan ženski spol. Ti si nad ostalim svetima, poslije slavne Kraljice djevičâ, najveće moje ufanje i slatka utjeha. Ti si mi osobito utočište. Milostiv, pohiti da mi pomogneš!

Tebi se jedinomu utječem. K tebi se jedinomu usuđujem pristupiti. Padam na koljena pred tobom. Tebe zaštitnikom priklonito zovem. Tebe vapijem. Tebi se bogoljubno preporučujem. Dostoj se milostiv me primiti i čuvati, štititi i pomagati, da tako tvojom obranom zaslužim postignuti žudenu Božju milost i uspješna sredstva za spasenje na ovomu i na drugomu svijetu.

To mi postigni, naučitelju! Slavni vođo, čestiti Oče, blaženi Dominiče, tako neka bude! Pomozi mene, molim te, i sve one, koji te zavišljaju! Budi nam u istinu Dominik, to jest vjerni čuvar Gospodinova stada! Čuvaj nas vazda i vladaj nas tebi povjerene. Popravljaj nas i popravljene s Bogom nas pomiri! A iza ovoga progona vesele nas privedi k blagoslovljenom Gospodinu, ljubljenom i vrhovnom Božjem Sinu, Gospodinu našem Isusu Kristu i Spasitelju našem, komu budi čast, slava i hvala, neizrecivo uživanje, vjekovito blaženstvo sa slavnim Djevicom Marijom i s cijelim nebeskim dvorom bez surhe po sve vijeke vjekova. Amen.

MOLITVA SV. DOMINIKU

(Od O. Hijacinta Cormier-a, 76. nasljednika sv. Dominika.)

O sveti Dominiče, moj predobri i preljubljeni Oče, preporučam ti Red, koji je zamišljen od tvoga tako uzvišenog duha i utemeljen od tvoga velikog srca. On dužuje svoj razvitak tvojim molitvama, tvojim suzama, tuome znoju, krvi tvojih bičevanja, kojom si svake noći škropio tihu svoju sobicu. Učini da ovaj Red, sličan krasnom drvetu, duboko ukorijenjen u vjeri i u poniznosti i orošenu duhom molitve i skrušenosti, raste pod djelovanjem sunca ljubavi, poslane snažniji pod udarcima oluje i posvuda raširi svoje grane, pune plodova milosti i spasenja.

Blagoslovljen da si, o sveti Dominiče, što si me primio u ovaj Red, koji je samo tvoj, a usto je također moj za vazda. No, jao! što bi mi koristilo da nosim tvoje ime, da sam odjenut tvojom haljinom, ako bi ova haljina krila svjetovno srce, puno sama sebe, drhtavo pred žrtvom, ispunjeno k tome taštinom i osjetnošću? Što bi bio onda moj život, do laži i izdaja. Da izbjegnem tolikoj sramoti i nesreći, hoću da proučavam tebe kao svoj uzor, da tebe nasljedujem kao svog vođu, da se odjenem potpuno tvojim duhom. Daj, pomози me, hrabri me, kori me, ispravljaj me, ponizuj me, mrtvi me. Sve primam, samo nek zaslužim da, zoveći tebe: »Moj Oče«, čujem gdje mi ti odgovaraš: »Moj sine«. Tada ćeš ti u meni stvarno živjeti, jer ću ja, jednako kao i ti, imati u mom srcu ljubav, na mojim usnama istinu, u mojim očima

dobrotu i smilovanje prema dušama, a u mojim rukama mnogobrojna djela apostolske gorljivosti. Nezaдовоľjan time, što te osjećam, kako živiš u meni, revno ću se dati na to, da živiš oko mene, nastojeći, da te upoznaju, uzljube, poštuju i nasljeduju ne samo moja Braća, nego također obični vjernici, koji su pozvani da žive u svijetu.

O Djevice Marijo, ti si Dominiku i njegovom božanskom poslanju »sve u svemu«. Tko Dominika motri, tebe motri; tko Dominika sluša, čuje nebeski zvuk tvojih riječi; tko je Dominikom zadahnut, miriši tvojim krepostima; tko prodire u srce Dominika, osjeća kućaje tvog neoskrnutog srca; tko radi za Dominika, uz Dominika, u sjedinjenju s Dominikom i u ovisnosti s onima, koji ga predstavljaju, zajamčeno mu je, da će u tebi naći zvijezdu vodilju, pomoć, zaštitu, radost i nagradu svoga života. Radi toga i ja, o Marijo, kao Dominikov sin i učenik, hoću sada, kao nigda, da budem sasma tvoj.

Dopusti mi dakle u ovaj čas, da pod tvojim okriljem, u tvoje djevičanske ruke, sa svom promišljenošću mog duha, sa svim zanosom mog srca, sa svom odlučnošću moje volje obnovim moju dominikansku profesiju prema svetim Konstitucijama mog Reda. Očekujem, za uzvrat, sa savršenom pouzdanošću, od tebe dar sved jače gorljivosti, sved odlučnije hrabrosti, u uspješnom napredovanju putem redovničke savršenosti, i to do smrti. Tako budi.

Socijalist brani redovnike

Kako je poznato, već od dulje vremena radi se oko toga, da se povrate kartuzijanci u svoju kuću maticu kod grada Grenoble u Francuskoj. Naravno, ovom prilikom pojavilo se je i protivno mišljenje, te su neki žestoko ustali proti tom eventualnom njihovom povratku, a pri tomu su navodili svakakve, više puta upravo smiješne razloge. Međutim, značajno je, što o tome izjavljaju nekoji, za koje se je moglo misliti prije bilo što, nego da bi u obranu uzeli siromašne katoličke redovnike. Tako je napose interesantna izjava, koju je dao jedan francuski socijalistički zastupnik, kojemu se zaista ne može predbaciti, da to govori iz neke sentimentalnosti prema redovničkom staležu. U jednom novinskom intervju-u rekao je ovo: »Tko se danas još protivi povratku kartuzijanaca u Delfinat, može da bude jedino označen kao fanatik, zaslijepljen od najvećeg bezumlja ili kao glupan, koji tvrdoglavo i ustrajno hoće da niječe činjenice. Hotimice se amo navlači politika, tako da se svi, koji uzimaju u obranu kartuzijance, sude kao reakcionarce. To je, dakako, smiješno, ali u politici ne pali ono, što je smiješno. Na svaki način komedija se približuje svome kraju, a već je i vrijeme! Ja poznajem komunistu, koji se danas više na to ne uspaljuju i koji su ne jedamput uzeli svoje stanovište u tom pitanju. Oni jednostavno ne shvaćaju, kako to, da se kartuzijancima, poslije nego su se povratili u Francusku, sprečava da opet dobiju u posjed svoj samostan. Ako jedne novine, koje nijesu potpuno prijateljski raspoložene prema crkvi, izjavljaju: »Kartuzija kartuzijancima — jest rješenje zdravog razuma«, onda to znači očevidan napredak. Ne smije se zaboraviti,

da će se sve učiniti, da se javno mišljenje povuče u zabludu! Pričalo se je, da kartuzijanci nijesu plaćali poreza, da su tjerali »politiku«, da su na opasan način utjecali na mase i tiranizirali ih. I tako dalje, i tako dalje. Činjenica je to, da su kartuzijanci uredno plaćali svoje poreze, da su činili neizmjereno dobro, da su dapače financirali laičke škole. Ja neznam, da li su davali novac političkim strankama, ali to danas nije više aktuelno. Na svaki način živjeli su tiho u samostanu, nijesu marili za ostali svijet i vodili su siromašan i pobožan život. Zar ne može takav primjer dandanas za nas biti veoma koristan? Zar nije bezumno, da se pušta da stranci tipa Staviskoga kod nas donose zakone, dok se poštenim ljudima, koji jedino rade i mole, zabranjuje da živu na tlu one domovine, za koju su oni bez krznanja svoju krv lijevali?»

Ova izjava jednog socijalističkog prvaka ima uvijek svoje značenje, ali kao da je napose aktuelna danas, kad se u nekim državama tvorno napadaju redovnici, a u drugim se pokušava da im se raznim načinima onemogućiti ili bar spriječiti korisni i tako potrebiti njihov utjecaj.

Pripovijest o Bijeloj Sestri

Bijeli vitez

(Svršetak)

Noć u predvečerje kobnoga dana u kom je krv nedužne žrtve imala da izmiri zavađene razbojнике, provela je Sestra u dubokoj jami što je zjala pod vedrim nebom. U njoj su već stotine čekale svoju groznu sudbinu, jer je razbojnicima služila za tamnicu, a sva je bila puna trulih kostiju nesretnih žrtava.

Na pomisao sutrašnjeg dana, sad bi sva uzdrhtala pitajući se nije li možda bila nemarna u vršenju uzvišenog poziva sestre misionarke, a sad opet, utješena tajanstvenim glasom koji je ispunjaše slatkim nadom, topila se u milju misleći na skoru nagradu te upiraše pogled u zvjezdano nebo osuto milijonima dragulja što joj veselim treperenjem pričahu o ljepoti raja koji joj je pripravljen za njezinu ljubav prema bijednima i za njezine nadčovječne žrtve. — No dok je zaljubljen pogled upirala u nebasa i molila Zaručnika da pospješi čas željkovane svadbe, dušu joj potrese bolna misao: »a Ruža?! — a Wima?! — a hiljade bijede siročadi?! —« te kroz suze stade moliti ljubljenog Zaručnika neka joj oprosti njezino »sebeljublje«... Nek s njom uradi sve što Njemu je milo, neka njom upravi kako Mu je drago; nek samo spasi njezine miljenike, a njoj dade milost da bude Njegova u životu i u smrti!

Sred suza pokajnica i nježnih zaziva svoje Ljubavi, opazi sestra kako se nad jamu nadvila bijela sjena — što sred noćne tame izgledaše kao prava sablast — te je stade prigušenim glasom dozivati: »Sestro, dobra, plemenita Sestro!»

Sestri se pričinila da pozna taj glas, što ju je davno davno osipao najljepšim i najnježnijim zazivima i nudio joj sve draži života: bogatstvo, sreću i sjaj...

Ali ne, nije moguće da je to on; to je njegov duh ili njegova sjena što je došla s onu stranu groba da joj muti slatki mir, pa stade glasno moliti i preporučivati Bogu njegovu dušu — »Ne, nijesam mrtav, plemenita Sestro«, — upade on, — »već dođoh iz daleka daleka da ti donesem oslobođenje i spas...« Sestra protme od tjeskobe i ganuća te se bez daha sruši na zemlju. I prije nego li je došla k svijesti već je bila u njegovu naručaju, izvučena iz jame i na brzu konju tražila spas. — — —

*

Grozno je bilo razočaranje krvoločne rulje kad se, željna krvi, prije zore okupi oko jame — tamnice što je pri jutarnjem sjaju zjala prazninom.

»Nestade bijele vještice«, urlikahu jedni; »izjede stražara«, vriskahu drugi, pa je za čas sve bilo na nogama, ispunjeno stravom i užasom.

No Umi nije bio ni plašljiv ni praznovjeran, pa smjesta naredi da se pregledaju svi izlazi iz gudura — uvjeren da je izdajom oteta. I zbilja, na podnožju goleme hridi, opaziše u rosnoj travi otiske nogu otmičara, pa je u tili čas bilo pod oružjem sve što je moglo da se miče i uz divlje urlikanje daše se u potjeru za izdajicom i »zlo-tvorima«...

No bjegunci su dobro znali za pogibli što im prijete, pa su već nekoliko sati bez daha bježali, uvjereni da bi ih i najmanje oklijevanje stalo života — Tjerahu konje što su brže mogli želeći da prije zore ostave »klance smrti« i dočepaju se ravnice od koje očekivahu obranu i spas.

Ali su i progonitelji znali što za njih znači svaki čas pa su sikući kao zmiye u divljoj trci jurili naprijed šibajući nemilosno konje što su već krvarili iz bezbroj rana.

Njihov se bijes postostručio kad sa sure vrleti opaziše u dalekoj nizini sedam bjegunaca što oviti oblakom prašine, kao dusi, izmicahu pred njihovim bijesom.

»Naprijed! Hura!« — grmio je vođ šibajući bjesomučno i konje i ljude — »naprijed ili vas svih poklah kao mrska pseta!«

Mržnja i strah podžizahu i onako bijesne progonitelje, pa se u divljem kasu sve više približavahu smionim otmičarima čiji konji izmoreni od višednevnog napornog puta već počеше da usporavaju trku. Gospodin Ollivier uvidje opasnost daljnjeg bježanja pa Sestri i jednom od Engleza da najbolje konje, a sam sa Đebel-bejom, drugim Englezom, njegovim pratiocem i odbjeglih stražarom zaustavi konje, okrenu ih prema progoniteljima i čekaše ih na poprištu — — —

Zametnu se krvava bitka. Siktanje otrovnih strijelica miješalo se sa zviždukom taneta, a lomljava kopalja sa bljeskanjem mačeva, pa je začas sva ravnica bila prekrita tjelesima što bespomoćno jaukahu. kopkahu nogom u krvavom blatu ili se svijahu u grčevitoj boli. G. Ollivier, unatoč triju dubokih rana, borio se kao ris, a Bijeli vitez, sav umazan krvlju, kao gordi lav, zaustavljao je desetke napadača i kao sablast sijao oko sebe zator i smrt. No Đebel-Bej, Englez, vodič

i stražar već ležahu u mlaki krvi, pa je G. Ollivier beznažno gledao na konac nejednake borbe i predano čekao smrt, veseo, što je barem Sestra već sretno umakla bijesu progonitelja.

Najednom prolomi se nebom divlji krik razbojnika koji pobacaše oružje i okrenuše leđa, te ih nesta u gustom šikarju. Gospodin Ollivier nije se ni snašao od snebivanja kad li iz šume dojaši jak odred engleskih konjanika koji se daše u potjeru u za ostacima razbojničke čete.

*

Skršena duševnim patnjama i strahom dugo je lebdjela Sestra među životom i smrću u vili komandanta u Hartumu, koji najljepšu dvoranu u svom stanu pretvori u bolnicu.

Petnaestoga dana dođe k sebi, no nikako nije mogla da se snađe: Sanja li ili joj se tlapi u žestokoj ognjici ili je možda već lišena zemaljskog života?... Drhtavom rukom opipavala je bijele plahte i ispitljivo zurila u oči redovnice što je klečala uz njezin krevet i prebirala zrna krunice. Do njezina kreveta bila je kolijevka s malom Ružom, a nešto podalje Wima koji joj se bolno smješкао. Na suprotnoj strani prostrane, raskošne dvorane stao je Gospodin Ollivier i Debel-bej, povezane glave, a među njima smrtno blijed stranac koji se borio sa smrću... Sestra promotri bolje crte njegova lica i raspoznavši ih krikne od užasa: »Bože! To je on!... Moj Spasitelj! Prijatelj iz mojih mladih dana!«

I nije se prevarila! Bio je to uistinu on, grof Rini, kojega je kao djevojčica iskreno voljela, no čiju je ruku odlučno odbila, jer je već zarana božanskog Zaručnika odabrala svojim dijelom. I on je nju, unatoč bolnog razočaranja, sved štovao i ljubio i da joj bude blizu i u potrebi je zaštititi dade se na istraživanje Afrike i kao časnik proveđe u njoj punih šest godina. No sestra obaviještena o njegovoj prisutnosti, preseli se u belgijski Kongo i zametne sebi svaki trag. Ipak grof, na povratku u domovinu, sazna za njezina herojska djela, o kojima se pričalo s najvećim udivljenjem, i za njih se tako oduševi te se odreče svijeta i kao brat-bolničar posveti se dvorenju gubavaca u bolnici u Hartumu.

Onoga dana kad je Gospodin Ollivier došao u Hartum da od engleskih liječnika zatraži pomoć za umirućeg Wimu, slušao je njihov razgovor za koga mu teška sjeta s crnim slutnjama ovi dušu. Nije li ta patnica njegova prijateljica iz mladih dana, bijela svetica, kako je zvahu u domovini, o čijem samoprijegoru i junaštvu čuo je toliko govoriti te se on sam odrekao svijeta i postao misionarom, kako bi ih združila zajednička ljubav prama bijednim i zapuštenim nezna-bošcima?! »Jest to je ona!«... uvjeravaše ga srce, »ona je što tako strada u njegovoj blizini!« pa se, nakon kratka kolebanja stavi na put za Gospodinom Ollivierom i njegovim pratiocima. Četvrtoga dana stigne na krvavo razbojište, što je još nosilo svježije tragove El-Fašerova krvološtva, baš u času kad se liječnici s bolesnicima spremahu za povratak u Hartum.

Bilo mu je da svisne od boli kad od njih sazna za sudbinu Sestre i njezinih braniča pa bez premišljanja zajaše konja i potjera ga za gospodinom Ollivierom, a liječnicima dade pismo za zapovjednika engleske posade u kojem ga je molio za hitnu pomoć.

Kobne noći, u kojoj je Sestra na dnu duboke jame čekala sigurnu smrt, u potrazi za njom, prolazeći mimo skrovišta gospodina Olliviera i njegovih drugova, ču nedaleko rzanje konja što mu u žilama zaledi krv. — »Tko je Božji?!« zapita engleskim i francuskim jezikom, našto gospodin Ollivier, raspoznavši naglasak Francuza-Evropejca, istrča iz skrovišta i pohrli mu u susret. Ostade kao van sebe kad ugleda pred sobom bolničara iz Hartuma i, čuvši za svrhu njegova puta, zagrlj ga čvrsto i izljubi kao brata. Nakon kratka vijećanja složiše se u osnovi šta da urade, odlučni da ili spase bijednicu ili svoju krv pomiješaju s njezinom krvlju.

Klečeći podigoše ruke k nebu i saznavši pomoć odzgora krenuše naprijed verući se kroz šikarje i oštro trnje kud se jedva pomicahu i divlje zvijeri. Napokon, krvavi i izranjeni, probiše se kroz tamu do goleme klisure što je okomito stršila nad gudurama smrti. Opasavši čvrsto užetom Grofa-misionara i Debel-beja, spustiše ih niz strahotnu liticu, a gospodin Ollivier osta na klisuri, da otud rukovodi smionim pothvatom. Čim se »otmičari« dotakoše zemlje puzući tiho i nečujno došuljaše se do jame-tamnice u kojoj je Sestra čekala skoriju smrt. Na rubu jame sjedio je stražar, prislonjen na dugačko koplje.

Prama utvrđenoj osnovi zaskoči ga Debel-bej sa strane, po-spana, i prije nego li je mogao da dođe k sebi i vikne za pomoć stražare što su bdjeli uz izlaze, zaveže mu Debel-bej usta, okova mu noge i ruke i postavivši mu bodež na grudi dade mu na izbor: Život, blago i sloboda ili nemilosnu smrt. Prvo mu obećaje bude li šutio i pomagao im u otmici, a drugo ga je čekalo usudi li se da pisne.

Tresući se kao šiba izabra prvo to više što je bio uvjeren da su došljaci zli dusi, kojima je nemoguće da izbjegne, kad su mogli da siđu sred ovih gudura koje još nikad nekažnjeno ne dotaknu ljudska noga.

Misionar se na užetu spusti u jamu-tamnicu i prije nego li se Sestra osvijestila, uze je sa strahopočitanjem u naručaj i dade Čebel-beju znak da ih izvuče.

Tiho kao sjene dovukoše se do litice o kojoj je već visjelo čvrsto uže i začas je sve četvero bilo na klisuri otkud se žurno probiše do konja i kroz noćnu tamu daše u bijeg.

Na ravnicima Harta stigoše ih progonitelji i zaskočiše sa svih strana, pa premda se borahu s nadčovječnom snagom, ipak je do koji čas njihova sudbina imala da bude zapečaćena.

No spasiše ih engleski vojnici pred kojima se razbojnici razbje-goše i daše u divlji bijeg.

*

Tri mjeseca kasnije i Bijela Sestra i Wima i mala Ruža i njihovi dobrotvorci bili su van pogibli: čili i zdravi. Samo je Grof-misionar,

čije su rane bile smrtonosne, nakon duga bolovanja, ispustio plemenu dušu! Sestra ga je dvorila anđeoskom ljubavlju i zaklopila mu oči na vječni san.

Umirao je veseo, sa svetačkim potsmjehom na licu, i dok se je Sestra s gospodinom Ollivierom gušila u suzama, on im se blaženo smješкао i samrtnim usnama tiho im šaptao: »Do viđenja u nebu, do viđenja u lijepom raj!«

Podigavši Junaku-Mučeniku divan spomenik što i danas strši na evropskom groblju u Hartumu i priča urođenicima i došljacima o herojskom »Svecu« i zalivši ga potokom suza, odvezoše se do Kaira, a otud prvom lađom u dragu Francusku — Gospodin Ollivier i Bonnet u krilo mile im obitelji, Wima u malo sjemenište, Ruža u zaklonište u Tuluzi, a Bijela Sestra u naručaj svojih sestara, gdje se, u svetoj tišini samostanskih zidina, pred otajstvom ljubavi, žarko zahvaljujući na čudesnom oslobođenju, nestrpljivo pripravljaše na nove žrtve i nova pregaranja.

o. dr. A. Rabadan.

PO KATOLIČKOM SVIJETU

Katolička Akcija u Portugalu. Usljed organizacije Katoličke Akcije u Portugalu, prestala su raditi sva ona udruženja, koja nijesu učlanjena u Katoličkoj Akciji. Ova je organizacija uglavnom provedena pa uzoru talijanske Katoličke Akcije i pokazuje već sada veliki napredak i još ljepše nade. Osnovan je savez muževa, ženska liga, te udruženje katoličkih mladića i djevojaka. Do sada je najbrojnija ženska liga, koja ima 8.000 aktivnih članica. Ta je liga ove godine imala svoj prvi nacionalni dan. Članice rade najviše na karitativnom i socijalnom polju. Savez katoličkih muževa tek je u razvitku. Obje omladinske grupe dijele se na pet grupa: seoska omladina, školska omladina, akademičari, radnička omladina i nezavisna grupa. Napose se uzorno razvijaju akademske organizacije na trim portugalskim sveučilištima: u Lisabonu, u Portu i u Coimbri.

Prelaz na katolicizam. Od osobitog je značenja nedavni prelaz na katoličku vjeru tajnika japanskog poslanika u švajcarskoj prijestolnici Bernu, g. Kavamura. Možemo slobodno reći da je to uspjeh molitava njegove dobre supruge, koja je još u 17. godini ostavila poganstvo i krstila se u našoj crkvi. A skupa s njom molila su za obraćenje svog oca i djeca, njih pet na broju, koji su svi, po ženidbenom ugovoru, kršteni i odgojeni u katoličkoj vjeri. Obračenik Kavamura, kojemu su sada 33 godine ostavlja diplomatsku službu i vraća se u svoju domovinu Japan, da na književnom polju radi na obraćenju svojih sunarodnjaka.

Dominikanac umoren na oltaru. Dne 24. lipnja bio je od komunističkih razbojnika ubijen na oltaru, dok je čitao sv. Misu, dominikanac Urban Martin, misionar u Apostolskom vikarijatu u Funingu, u provinciji Fukien. Bilo mu je tek 26 godina i došao je u Kimu pred dvije godine. Rodom je Španjolac, a nauke je svršio u Sjedinjenim Državama. Neka i ovaj novi mučenik izprosi obilje Božjeg blagoslova nad katoličke misije!

Neobični rimski hodočasnik. Koncem srpnja došao je pješke u Rim iz Holandije Petar Jakov van der Bongard. Sa sobom je vukao jedna kolica, na kojima je vozio svoje stvari i noću spavao. Putovao je od 6. svibnja do 27. srpnja, a prevalio 2020 kilometara. U Rimu je bio primljen u posebnu audijenciju od Svetog Oca. Kao što je došao, tako se je pješke i povratio u svoju domovinu.

KRUNIČARSKI ŽIVOT

GODIŠNJI OBRAČUN

Prema kraju godine svako poduzeće i svako gospodarstvo pravi obračun, da vidi i prouči sve, bilo povoljne bilo nepovoljne strane svoga poslovanja. I naša velika kruničarska organizacija, sa svim svojim oblicima i odjelicima, jest jedno poslovanje i gospodarstvo. Samo što to naše gospodarstvo i poslovanje ne radi oko promicanja vremenitih i materijalnih dobara, nego jedino oko osvajanja i širenja vječnih i duhovnih vrednota. Cilj je naime našim udruženjima duhovan, jedino duhovan. I sredstva su prvenstveno duhovna. A u koliko gdje kad dolaze u obzir vremenita i materijalna pomagala, to je jedino u službi i pod vidom vječnoga. Zato je jasno i konačni sud o uspjehu dotično neuspjehu našeg djela može da bude jedino prema tome cilju upravljen. Ima se naime ispitati koliko nas je naš rad pomaknuo idealima, koji treba da su usađeni i da su vječno živi u srcima pravoga kršćanina. I ne samo to, nego također treba utvrditi kako su naše organizacije i kao takve a i po pojedinim članovima nastojale, da rade na širenju svojih ideja i svoga programa, čime se ujedno širi i Kraljevstvo Božje na zemlji.

Kad to tako pretpostavimo kao polaznu točku u prometanju čitavog našeg rada neće nam biti teško, bar svakome za sebe, zaključiti, koliko smo uzeli učešća u promicanju tih ciljeva, dotično je li naš godišnji duhovni obračun, kao članova organizacije, aktivan ili pasivan. Iz toga pojedinačnog prosuđivanja možemo onda mnogo lakše pristupiti zajedničkom motrenju. Međutim male pogreške i sitniji propusti, koliko god i njih moramo žaliti i popraviti, ne smiju ipak da nas učine malodušnima. Glavno je, ako smo ostali vjerni našim temeljnim načelima i pravilima, i ako smo uvijek sačuvali dobru volju i želju da ih prema mogućnostima u djelo provodimo. I ako u tom smislu naše ispitivanje svrši sa aktivnim obračunom, onda možemo biti zadovoljni. Dapače, mi sami, motreći i registrujući odjek u narodu i razne uspjehe, koji se postižu, imamo temelja da se već sada nadamo, da će svi naši članovi moći konstatirati utješnu činjenicu, da im je pripadanje velikoj kruničarskoj obitelji u mnogom pogledu duhovno koristilo. U pogledu toga mogli bismo navesti i konkretne slučajeve, no mi ćemo radije preko toga preći i svih upozoriti na to, da novim oduševljenjem u nastupu nove godine rade na slavu Božju i svoje vlastito spasenje putem molitve, žrtve, revnosti i ustraj-

nosti. Napose neka sva naša udruženja budu u trajnom saobraćaju sa ovim svojim glasilom, šaljući sve ono, što može i drugima koristiti i što im može služiti kao lijep primjer. U tome nek im bude vodiljom želja za slavom Božjom i Marijinom i nastojanje da tu slavu putem kruničarskog djelovanja prostire što više, kako bi i plodovi u spasavanju bili što obilniji.

ŠIRENJE KRUNIČARSKOG POKRETA U NARODU.

Prigodom svetih misija, što su ih naši misijonari vlč. oci: Jordan Viculin i Lujo Matijaca održali od 9. X. do 15. XI. ove godine u župama: Bakarac, Kostrena sv. Lucije, Kostrena sv. Barbare, Draga, Lokve (u senjskoj biskupiji) i Sladojevcima (u zagrebačkoj nadbiskupiji), osnovane su u svim tim mjestima bratovštine presv. Krunice, u koje se učlanilo golemo mnoštvo od nekoliko hiljada ljudi jednoga i drugoga spola. Osim toga u žujama: Bakarac, Kostrena sv. Lucije, Kostrena sv. Barbare i Sladojevci osnovana su suviše posebna društva »Žive Krunice«, i za omladinu (»Mladj Kruničari« i »Mlade Kruničarke«) i za starije. Što je vrlo utješno, pristupanje u kruničarske organizacije razvilo se većinom spontano, iz redova same naše omladine. U župi Sladojevci bila je tom prigodom i posveta kruničarskog barjaka. Same svete misije u svim spomenutim župama urodile su jednim vanredno blagoslovnim plodom na korist duša, jer su, izuzevši samo nekoliko iznimaka, svi župljani pristupili k svetm Sakramentima.

NAŠI POKOJNICI

† Marija Vidica Roković.

Dne 4. studenoga ugasio se je u Zagrebu njezin mladi život. Tek što je počinjala da joj se duša otvara ovom prolaznom životu, otvorila se je vječnome. Rođena je u Višničevu u Banatu 10. IV. 1912., otkuda se je pred par godina preselila sa roditeljima u Zagreb, odmah je željela da se upiše u društvo Mladih Kruničarica kod dominikanskog svetišta Kraljice presv. Krunice u Maksimiru. Radi njene tihe i ljubezne naravi, bila je od svih voljena, zato je i bilo veoma žao svima, koji su doznali za njezinu bolest, koja ju je snašla još pred par mjeseci, tako da nije mogla uopće niti početi sa pohađanjem drugog razreda gimnazije kod Sestara Milosrdnica. Napokon, slabo tijelo nije moglo da odoli težini bolesti, i ona je podlegla. Vlažna mirogojska zemlja primila je u inače sunčanom popodnevju dana 5. studenoga njezino mrtvo tijelo. Sprovod je vodio njezin kateheta veleč. dr. Selec, a sudjelovala su sprovodu također 3 oca dominikanca iz Maksimira, jer je pokojnica nećakinja dominikanca o. Jordana Viculina. Sve do groba ju je dopratila također velika skupina drugarica učenica iz gimnazije sa časnim sestrama, a također zastupstvo maksimirske mladokruničarske organizacije. — Njezina mlada duša neka nađe vječni mir i vječnu radost u svijetlu Božjem!

PRILOG:

*Zrno do zrna pogača,
Kamen po kamen polača.*

Nar. poslovice.

*Nastoj da svaka ruka, koja
pobožno prebire krunicu, daruje
samo jedan dinar mjesečno, pak
ćemo već slijedeće godine podići
u bijelom Zagrebu velebni hram
Majci Božjoj presv. Krunice.*

DOPRINOSI ZA GRADNJU SVETIŠTA M. B. PRESV. KRUNICE U MAKSIMIRU.

- Din 1.000: Zora Vasić.
- Din 500: Barbarić Josip, župnik.
- Din 200: Dr. Ivan Šurkić.
- Din 180: Bertić Josip.
- Din 100: Dr. Bakšić, Materinsko društvo Praputnjak, Belović Dragutin, župnik, Kovačić Blaž, župnik.
- Din 71: Lukanović Zorka.
- Din 70: Nikolić Ema (sakupila).
- Din 50: Nadbiskup-koadjutor dr. Stepinac (mjesečni doprinos), Radić Vica za zahvalu za ozdravljenje.
- Din 48: Šimunković Marija.
- Din 30: Vilović Dragutin, Škreblin Stjepan (sakupio).
- Din 20: Budačić Jakob, Ščetinec Anka, Bencon Ivo, Radej Silva.
- Din 10: Božićnik Ema, Čordašić Katica, Mesarić Marija, Ripsan Katica, N. N., Stošić Danica, Crnković Vinko, Tamborsko Marija, Perošević, dr. Stjepan Baloković, Bucek Anka, dr. Ivo Vedriš, Radmanović Anka.
- Din 5: Loparnik Ljudmila, Stipetić-Mosek.
- Din 4: N. N.
- Din 2: Šegerec Marija, Jakupić Marija.
- Din 25: sakupila Šlebar M. (Kovačić A. 5, Reven A. 5, Šlebar M. 10, Zimer J. 5).
- Din 140: sakupio Belešić Antun (Klausberger Vera, Crnetić Dragica, Radej Franjo, Masan Zora, Tomek Ljubica, Pregl Andrija, po Din 20, Polegeg Karolina, Hangi Mila, Belešić Antun po Din 10).
- Din 194: sakupila Agić Emilija (Asaj Jelka, Lisac Marija, Martin Ivka, Baličević Marija, Kopf Matilda, Menzin Olga, Agić Emilija, Benak Zlata, Los Barbara, Polak Berta, Rok Ana, Rehak Nada, Smilaj Paula, Urbih po Dinara 6, Wilhelm Josipa Din 100).

Din 138.50 Škrabica u crkvi.

Jurković Fran razne stare predmete i stari novac.

Naša topla zahvala svima dobrim prinositeljima, a nebeska Majčica. Kraljica presv. Krunice, neka obilno odvrati svima onima, koji rade na njezinu slavu.

Dominikanski samostan i Odbor za gradnju.

**AKCIJA ZA PROŠIRENJE CRKVE MATICE BRATOVŠTINE
PRESV. ROZARIJA U SPLITU.**

Pobožno društvo presv. Rozarija u Splitu primilo je nadalje milodare što su poslali slijedeći:

N. N. Din 1240, dr. Meisner Din 1190, J. Reč Din 373, L. Fabjanić Din 300.

Po Din 200: N. N., N. B.

S. Vukašinović Din 185, M. Cvitanović Din 180, M. Ivanac Din 120.

Po Din 100: N. N., N. Biliškov, I. Godulić, L. Berković.

Po Din 50: I. Kužić, F. Gosić, M. Ivanac, R. Sperac, M. Ivanišević, I. M., V. Katalinić, sveć. R. Videnker, M. I.

Po Din 40: A. N., M. Dunatov, R. Malisa, M. Repeča, F. Hatze, M. Bach, N. N., K. Pilić, F. H., R. Vedriš.

Po Din 30: B. Maurinović, N. N., Z. Bučan, N. N., A. Duka, N. N., D. Lokner, N. N., A. Šantić, B. Ranko, A. ud. Pavelić, M. ud. Benetić.

Po Din 20: J. Cerovski, J. C., M. Gospodnetić, N. Damjanović, V. Vodanović, M. Pemma, Sestre Milosrdnice Livno, Vj. Laneve, A. Duka, A. Marjanović, M. Skorčić, K. Skorčić, H. P., J. G., T. Draganić, N. Dojmi, J. Derviš, A. Derviš, D. Jakša, I. Deželić, M. Petrić, S. Car, Tilić M., M. Miholin, M. Cicak, J. Crdan-ski, L. Retić, F. Maker, P. Šarić, Anica K., S. Jadrešić, A. Katić.

Po Din 10: Obitelj Cepulić, Bakar, R. Čenić, S. Čenić, A. Čenić, M. Berković, I. Berković, J. Katić, Z. Lipeš, I. Krunović, F. Dobruz, I. Bakarčić (koja je i sakupila od spomenutih po 10 Din), S. Dragoević, J. Pujizine, J. Metličić, A. Horvat, M. Hortani, A. Ljubičić, M. Babić, A. Vozab, A. Bilić, L. Marot, M. Palković, I. Ferić, S. Foretić, M. Tomas, N. Soljan, R. Marković, N. N., F. Pavlović, T. ud. Dominiković, R. Betika, V. Muhtin, B. Heimant, P. Sperac.

Za oltar sv. Ane i sv. Tereze: Po Din 50: N. N., V. Katalinić, M. Bego, D. Cukrov, M. Vidović, N. N.

Za zlatnu krunu Gospinu: N. Pasarić Din 10, N. N. jedan zlatni lanac, I. Čipiko jedan srebrni križ i 5 puceta od srebra, N. Marušić 4 petkrunaša, I. Grizel 2 naušnice, N. N. Din 50, N. N. 1 srebrnu narukvicu, 1 srebrni križić, N. N. jedan zlatni prsten.

Nađeno u crkv. škrabici Din 2480.

Plemenitim darovateljima neka bude naša iskrena hvala, a dobra Gospa od presv. Rozarija neka obilno naplati. Imena ostalih darovatelja slijedit će, zato neka se ustrpe oni, koji još nijesu ugledali svoje ime među darovateljima.

Sve pak, kojima je na srcu, da se crkva matica bratovština presv. Rozarija napokon dovrši, molimo, da nam pošalju svoj obol i pomoć, a oni koji imaju staroga zlata ili srebra, neka i to pošalju, jer će i to služiti za zlatnu krunu Majci Božjoj.

Svaki i najmanji darak bilo u novcu ili u zlatu-srebru šalžite na:

»Pobožno Društvo presv. Rozarija«
(dominikanski Samostan), Split, Hrvojeva 2.

Svim pretplatnicima „Gospine Krunice“

Godina za godinom izlaženja našeg obljubljenog glasnika »Gospine Krunice« i neosjetno se niže. Nanizalo ih se je tako do sada evo već osamnaest. Naši pretplatnici primajući »GOSPINU KRUNICU« i ne pomišljaju, uz koliko je poteškoća vezano njezino uredno izlaženje. Uz poteškoće i načelne, i stručne, i upravne. Te bi poteškoće imale svoje značenje i svoju aktuelnost i onda, kad bi svi pretplatnici uredno ispunjali svoju pretplatničku dužnost. Ali svakom je jasno kakve tek razmjere dobijaju te poteškoće, kad ima nemarnih, dapače nesavjesnih pretplatnika. Napose, kad je takovih mnogo. A to je upravo ono što mi hoćemo da istaknemo. Ima naime onih, koji već VIŠE GODINA nijesu ispunili svoju dužnost. I takvi ne će sami da pomisle kako tako ne može da vječno ostane. Kako naime »GOSPINA KRUNICA« ne živi od ničega drugoga nego JEDINO OD PRETPLATE. Zato ako joj se ona zaniječe, dovodi se u pitanje sam njezin opstanak. Bratski dakle molimo sve ove dužnike, da se odazovu i da nam ostanu trajno vjerni. Međutim i one koji duguju samo ovu godinu upozorujemo, kako je vrijeme da i oni ispune svoju dužnost. Mi smo eto njih čekali čitavu godinu dok nam pošalju pretplatu, a nas tiskara svakog mjeseca goni na ispunjanje naše dužnosti prema njoj. A otkuda ćemo mi smoći sredstava, ako nam dodu pretplatnici na manje ili ako nijesu točni? Nek se zato i ovi odazovu i nek ne kasne sa šiljanjem pretplate. U tu svrhu i prilažemo ovom posljednjem broju ove godine našu čekovnu uplatnicu. Nek je zato nitko ne zabaci, jer nas ona stoji novaca, već nek se svi njome posluže. Oni koji nemaju starih dugova nek njome pošalju pretplatu za NASTUPNU GODINU 1935. To i jest u redu. Jer PRETPLATA se zato zove tako jer ona pretplaćuje, dotično PLAĆA UNAPRIJED. A oni, koji nijesu još stare račune uredili, neka sa šiljanjem pretplate za god. 1935. uredi također STARA DUGOVANJA. Tako će biti mirni i zadovoljni i oni sami i mi. Oni, jer su savjesno udovoljili svojim obvezama, a mi jer ćemo bez straha i neizvjesnosti, s novim veseljem i oduševljenjem pristupiti radu na »Gospinoj Krunici« u novoj 1935. godini.

Napose upozorujemo one koji mijenjaju adresu, da nam to odmah na jednoj dopisnici saopće. Događa se naime da mi primimo povraćenu »Gospinu Krunicu« i od mnogih naših revnih prijatelja sa oznakom pošte: »Otputovao« ili »Nepoznat« a mi smo uvjereni da takvi žele i dalje primati naš glasnik. Zato neka se potruže i to nam jave, da eventualno ne žale što im glasnik dalje ne dolazi premda ga nijesu odbili. Također bilo koja neurednost da se desi ili sa strane pošte ili inače, neka nam odmah jave, da možemo poduzeti potrebne korake.

Također molimo one, koji su primili Kalendar »Gospine Krunice«, da nam što prije pošalju malu svotu od 10.— Din za tako bogato opremljeni kalendar.

Na koncu svim našim prijateljima i pretplatnicima čestitamo Božić i želimo im s njime svaki Božji blagoslov.

Mi moramo biti jeftiniji, jer imademo mnogo mušterija

Mi moramo paziti, da je roba dobra, jer poslužujemo hiljade i hiljade mušterija u Zagrebu i mušterija izvan Zagreba, koje robu naručuju iz naših kataloga, po slikama. Ljudi kupuju robu, a da je nisu ni vidjeli. **To povjerenje najljepše je priznanje našem radu.** I zato ulažemo sve sile u najsavjesnije izvršavanje poštanskih naloga; zato kontroliramo svaku pojedinu pošiljku dva puta. Mi pazimo na mušterije, jer čuvamo naš glas najveće trgovačke i otpremne kuće u Jugoslaviji. Naručujte sve što vam treba, po našem katalogu.

Zajamčujemo Vam ispravnu kvalitetu robe. Dajemo zamjenu ili vraćamo novac, ako roba ne odgovara. Ako Vi lično još nemate katalog, pišite nam jednu kartu. Poslat ćemo Vam ga smjesta i besplatno.

I onda ćete se uvjeriti, da se isplati biti mušterija najveće trgovačke i otpremne kuće u Jugoslaviji.

Tko štedi, taj kupuje kod trgovačke kuće

Kastner & Ohler
Zagreb.